

Становище

от доц. д-р Юлиана Младенова Матеева

относно дисертационен труд на тема: „Наказателнопроцесуални особености на разследването чрез служител под прикритие“, разработен от Атанас Сашов Бръндев, докторска програма по Наказателен процес към катедра „Публичноправни науки“ в Правно-историческия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“

В дисертационния труд на тема „Наказателнопроцесуални особености на разследването чрез служител под прикритие“, разработен от Атанас Бръндев, е изследван актуалния въпрос относно особеностите на наказателното производство, когато в разследването участва служител под прикритие. Тези дела представляват сериозно предизвикателство за законодателя и представената дисертация прави опит да облекчи неговата задача. Дисертацията е разработена в класическата структура от въведение, три глави, заключение и използвана литература. Тя е в обем от 183 страници, списъкът с използваната литература обхваща 89 източника. Позоваванията под линия са 105.

Трудът е задълбочен и показва отлично познаване на материята, оскъдната национална съдебна практика и практиката на ЕСПЧ. Докторантът умело защитава тезите, застъпени в труда, спазва добрия тон на научната полемика. Изложението е логично и правилно структурирано.

Първа глава е посветена на особеностите на наказателния процес, свързани с използването на служители под прикритие. Институтът е разгледан в исторически план и са открити някои от първите значими операции със служители под прикритие. Изследван е прототипът на служителя под прикритие – т.нар. камерен агент. Проследени са разликите между служителите под и на прикритие.

Втора глава разглежда правните предпоставки и ред за използването на служителите под прикритие, както и особеностите на доказването чрез служителите, пречупени през основните начала на наказателния процес. Очертани са недостатъци на правната уредба. Проследени са и въпросите, относими към провокацията при употребата на служители под прикритие в наказателния процес. Докторантът извежда важния извод от практиката на ЕСПЧ, който определя провокацията, в отграничение от законното разследване чрез служител под прикритие, като «ситуация, при която участващите служители - независимо дали членове на силите за сигурност или лица, действащи по техните указания - не се ограничават до разследване на престъпна дейност по пасивен начин, а оказват такова влияние върху субекта, че да го подбудят към извършване на престъпление, което иначе не би било извършено, за да се даде възможност да се установи престъплението».

В трета глава се изследва прилагането на служители под прикритие в разследване на престъпления, извършени от трансгранични организирани престъпни групи. Важно е заключението относно необходимостта от усъвършенстване на законодателството в посока изготвяне на ясна и точна законово регламентирана процедура за прилагане на СРС на територията на Република България по искане на разследващи органи на други държавни членки. Трета глава завършва с анализ на доверителната сделка в светлината на разследването чрез служител под прикритие. Важен е изводът относно липсата на нормативна уредба относно инициативата за сключването ѝ и значението на тази инициатива от гледна точка на провокацията.

Прави положително впечатление обобщаването в края на всяка глава на основните изводи и препоръки на базата на анализа в нея.

Обосновани и удачни са принципните предложени *de lege ferenda*. Солидаризирам се с тях и считам, че възприемането им от законодателя би допринесло за повишаване ефективността на съда и органите на досъдебното производство. Поздравявам автора за проявената научна смелост да посрещне предизвикателството на подобна сериозна тема.

По темата докторантът е направил три публикации, които гарантират нужното огласяване на резултатите от изследването. Авторефератът представлява коректно отражение на основните положения, заложи в труда.

Бих препоръчала, ако трудът бъде отпечатан, това да се предшества от една сериозна редакция на текста, който изобилства от остатъци от стари редакции, повторения, пунктуационни и граматически грешки, безглаголни изречения. Позволявам си отново да насоча вниманието на автора към предложението си от предварителното обсъждане на труда в катедрата в заключението да се изведат ясно и конкретно, с текстове, а не по принцип, предложенията *de lege ferenda*, например: какви да са тези допълнителни механизми за контрол при употребата на СРС на основание чл. 4 от ЗСРС, даваща възможност за прилагане на СРС, включително и служители под прикритие при дейности от значение за националната сигурност, за да се гарантират правата на гражданите срещу възможни злоупотреби.

Бих поставила висока оценка за разработения от докторанта проект за дисертационен труд. Според мен, той удовлетворява изискванията на чл. 6, ал. 3 от ЗРАСРБ: съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични познания, както и способност за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

Въз основа на посоченото, давам своето положително становище по повод представената разработка и препоръчвам на уважаемите членове на научното жури заедно да вземем решение за присъждане на ОНС „доктор“ на Атанас Сашов Бръндев, отчислен с право на защита от докторска програма „Наказателен процес“ към катедра „Публичноправни науки“, за разработения от него дисертационния труд на тема: „Наказателнопроцесуални особености на разследването чрез служител под прикритие“.

24.10.2024.

С уважение:

/доц. д-р Юлиана Матеева/

REVIEW

by Assoc. Prof. Dr. Juliana Mladenova Mateeva

regarding the dissertation on the topic: "Criminal procedural features of the investigation through an undercover officer", developed by Atanas Sashov Brandev,

doctoral program in Criminal Procedure at the Department of Public Law Sciences

at the Faculty of Law and History of the Southwestern University "Neofit Rilski".

In the dissertation on the topic "Criminal procedural features of the investigation through an undercover officer", developed by Atanas Brandev, the current issue regarding the features of criminal proceedings when an undercover officer participates in the investigation is studied. These cases represent a serious challenge for the legislator and the presented dissertation attempts to ease his task. The dissertation is developed in the classical structure of an introduction, three chapters, conclusion and used literature. It is 183 pages long, the list of used literature includes 89 sources. There are 105 footnotes.

The work is in-depth and shows excellent knowledge of the subject, the scarce national case law and the practice of the ECHR. The doctoral candidate skillfully defends the theses set out in the work, observing the good tone of scientific polemic. The presentation is logical and properly structured.

The first chapter is devoted to the peculiarities of the criminal process related to the use of undercover officers. The institute is examined historically and some of the first significant operations with undercover officers are highlighted. The prototype of the undercover officer – the so-called chamber agent – is studied. The differences between undercover and on-cover officers are traced.

Chapter Two examines the legal prerequisites and procedure for the use of undercover officers, as well as the specifics of evidence through officers, broken down through the basic principles of criminal procedure. Deficiencies in the legal framework are outlined. Issues relevant to provocation in the use of undercover officers in criminal proceedings are also explored. The doctoral candidate draws the important conclusion from the case law of the ECHR, which defines provocation, as distinct from the lawful investigation through an undercover officer, as «a situation in which the officers involved - whether members of the security forces or persons acting on their instructions - do not limit themselves to investigating criminal activity in a passive manner, but exert such influence on the subject as to incite him to commit a crime that would not otherwise have been committed, in order to enable the crime to be established.

The third chapter examines the use of undercover officers in the investigation of crimes committed by cross-border organized crime groups. The conclusion on the need to improve the legislation in order to prepare a clear and precise legally regulated procedure for the application of SRC on the territory of the Republic of Bulgaria at the request of investigative bodies of other Member States is important. The third chapter ends with an analysis of the trust transaction in the light of the investigation by an undercover officer. The conclusion on the lack

of regulatory framework regarding the initiative for its conclusion and the importance of this initiative from the point of view of provocation is important.

The summary at the end of each chapter of the main conclusions and recommendations based on the analysis in it makes a positive impression.

The principled proposals de lege ferenda are well-founded and appropriate. I sympathize with them and believe that their adoption by the legislator would contribute to increasing the efficiency of the court and the bodies of pre-trial proceedings. I congratulate the author for the scientific courage shown in meeting the challenge of such a serious topic.

The doctoral student has made three publications on the topic, which guarantee the necessary publicity of the results of the study. The abstract is a correct reflection of the main points set out in the work.

I would recommend that if the work is printed, this be preceded by a serious revision of the text, which abounds in remnants of old revisions, repetitions, punctuation and grammatical errors, and verbless sentences. I would like to once again draw the author's attention to my proposal from the preliminary discussion of the work in the department in the conclusion to clearly and specifically state, with texts, and not in principle, the proposals de lege ferenda, for example: what these additional mechanisms for control over the use of SRC should be on the basis of Article 4 of the SRC Act, which allows for the application of SRC, including undercover officers in activities of importance to national security, in order to guarantee the rights of citizens against possible abuses.

I would give a high rating to the dissertation project developed by the doctoral student. In my opinion, it meets the requirements of Art. 6, para. 3 of LAW ON THE DEVELOPMENT OF THE ACADEMIC STAFF IN THE REPUBLIC OF BULGARIA: it contains scientific and applied scientific results that represent an original contribution to science and shows that the candidate possesses in-depth theoretical knowledge, as well as the ability to conduct independent scientific research.

Based on the above, I give my positive opinion on the presented work and recommend to the esteemed members of the scientific jury that we together make a decision to award the education scientific degree "doctor" to Atanas Sashov Brandev, who was transferred with the right to defend from the doctoral program "Criminal Process" at the Department of Public Law Sciences, for the dissertation work developed by him on the topic: "Criminal Procedure Features of the Investigation by an Undercover Officer".

24.10.2024.

Respectfully:.....

/Assoc. Prof. Dr. Juliana Mateeva/